

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Combaterea corupției – între crearea instanței specializate și investigarea eficientă a cauzelor

mihaela cibotaru · Wednesday, October 28th, 2020

Inițiativa privind crearea unei instanțe judecătorești anticorupție nu este oportună în Republica Moldova, deoarece nu este justificată din punct de vedere al necesităților juridice, vine în contradicție cu procesul de optimizare a hărții judecătorești și, în esență, este contrară obiectivelor declarate de autoritățile moldovenești cu privire la lupta cu corupția. Acestea sunt unele dintre concluziile documentului de politici „*Instanța anticorupție – este oare aceasta necesară în Republica Moldova?*”, lansat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) în octombrie 2020.

Pentru prima dată ideea creării instanței anticorupție în Republica Moldova a fost lansată în 2015 de Ministerul Justiției. În 2020, autoritățile naționale au revenit la această inițiativă, chiar dacă, potrivit autorilor documentului, crearea unei instanțe judecătorești anticorupție este în contradicție cu obiectivele stabilite și acțiunile întreprinse în ultimii ani, când au desființate toate instanțele judecătorești specializate.

Analiza relevă că în Republica Moldova nu există un număr de cauze suficient pentru crearea unei instanțe specializate anticorupție. În perioada 2015-2019, numărul mediu de dosare penale privind faptele de corupție examinate de instanțele de judecată a constituit 199 de dosare pe an, pe când sarcina medie anuală a fiecărui judecător în ultimii cinci ani este de circa 620 de dosare. În cazul în care o instanță anticorupție ar fi creată, cei 9 judecătorii care vor activa, ar avea cea mai mică sarcină de muncă – circa 22 de dosare anual per judecător. Mai mult, faptele de corupție sau cele conexe corupției, nu sunt nici numeric mai multe, decât alte tipuri de fapte penale.

Potrivit analizei, examinarea tuturor cauzelor de corupție de o singură instanță de fond, care probabil se va afla în mun. Chișinău, va crea dificultăți în examinarea cauzelor din regiuni, or aceasta va necesita deplasarea tuturor participanților la proces în capitală. *În ultimii doi ani, în Republica Moldova în jur de două treimi de cauze de corupție au fost examinate în judecătoriile regionale.*

Nu există standarde internaționale privind înființarea instanțelor specializate anticorupție, această decizie fiind luată de fiecare stat, reieșind din situația și specificul lui. Majoritatea țărilor care au decis înființarea acestora sunt de pe continentul asiatic și cel african. Instanțe judecătorești specializate pe cauze de corupție și de combatere a infracționalității organizate au fost fondate în câteva țări europene, însă eficiența practică a acestora nu a fost dovedită convingător. Înființarea instanțelor anticorupție în sine nu poate eradică corupția, iar, pe de altă parte, în statele unde

nivelul corupției este cel mai redus asemenea instanțe specializate nu există.

Autorii consideră că dosarele de corupție pot fi examinate cu ușurință de judecătoriile de drept comun, care uneori soluționează cazuri mai complicate. Specificul cauzelor de corupție nu ține de examinarea lor în instanța de judecată, ci de modul de investigare a acestora, respectiv, din acest motiv este justificată consolidarea capacităților Procuraturii Anticorupție, inclusiv în investigarea cauzelor de corupție mare.

În urma analizei efectuate, autorii documentului recomandă judecarea cauzelor de corupție nu după locul comiterii infracțiunii, ci la locul aflării organului de urmărire penală (subdiviziunile CNA / eventual ale Procuraturii Anticorupție), și specializarea judecătorilor din câteva instanțe. Aceasta va permite sporirea capacităților judecătorilor în domeniul cauzelor de corupție, fără a crea o instanță scumpă și a o expune prea simplu influenței din partea terților.

Documentul de politici publice „Instanța anticorupție – este oare aceasta necesară în Republica Moldova?” a fost elaborat de CRJM în cadrul proiectului „Promovarea supremăției legii prin monitorizare de către societatea civilă”, implementat cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Documentul în limba română este disponibil [AICI](#).

This entry was posted on Wednesday, October 28th, 2020 at 10:10 am and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.